

Dit detail van de Popp-kaart Zillebeke, 1840-1850, geeft de percellering weer van het domein Herenthage, voordat Godschalck het domein herinrichtte. Centraal liggen de oude motte en het neerhof, omgeven door walgrachten en de bronbeek. [ASI]

passeer je de 'cabane', die tot 1996 gebruikt werd als jachtpaviljoen. Op het vlakke stuk langs de linkerzijde even verderop bevond zich het **kasteel Herenthage** met de bijgebouwen.

Het 19de-eeuwse kasteeldomein Herenthage

Begin de 19de eeuw was het domein Herenthage in het bezit van **Louis Vanacker** uit Brugge, een investeerder die schrale heide- en moerasgebieden liet ontginnen. Het landschap werd doorsneden met dreven van waaruit de arme gronden, mits hard labeur, werden

Kasteel Hooghe was in de 19de eeuw een toonaangevend kasteeldomein in Vlaanderen. [VPW]

omgezet tot weide, akker en productiebos. In 1832 verwerft baron **Pépin de T' Serclaes** (1802-1848) uit Brabant het domein Herenthage. Deze gefortuneerde telg uit een oude adellijke familie was gehuwd met Hortense Carton de Winnezele, afkomstig van het nabijgelegen en toonaangevende kasteeldomein Hooghe. Tussen 1832 en 1836 laat baron de T' Serclaes een kasteel bouwen boven op de helling, nabij de Meenseweg.

In 1842 wordt het domein verkocht aan jonkheer **Charles Godtschalck** (1809-1892) uit Munte, ten zuiden van Gent. Godtschalck laat een **Engels landschapspark** aanleggen met vijvers, brede dreven 'overwelfd' met haagbeuken, open grasland en bosjes. De zes vijvers ontstaan door afdammingen op de drie bronbeken binnen het domein. Nabij het kasteel lagen de moestuin met serres en diverse bijgebouwen, langs de oostelijke rand lag de kasteelhoeve. Jonkheer Godtschalck overleed op 17 februari 1892 in kasteel Herenthage. Hij had geen kinderen en schonk zijn hele vermogen aan de Burgerlijke Godshuizen van leper, de voorloper van het huidige OCMW. Zo kwam Herenthage in handen van een openbaar bestuur.

Vechten tot er niets meer rest

Vanaf 31 oktober 1914 schoof het front van de Eerste Wereldoorlog vanuit Geluveld westwaarts, richting de kasteeldomeinen Veldhoek en Herenthage. De Britten trokken zich terug tot de oostelijke bosrand, maar de Duitsers forceerden een doorbraak. Een Brits-Frans tegenoffensief dreef de Duitsers terug tot op de helling. In hun lager gelegen loopgraven ploeterden de geallieerden in de modder. Op 6 en 7 november wisten de Duitsers door te stoten tot aan de paardestallen van Herenthage, de Britten verloren 300 man, waarvan 100 krijgsgevangenen.

Het vechten bleef op en af gaan, beide kampen versterkten hun stellingen. Op 14 november veroverden de Duitsers het Veldhoekkasteel maar het Herenthagekasteel bleef in geallieerde handen. Een Britse tegenaanval kostte 60 man, op 15 en 16 november werden de Britten afgelost door de Fransen. Op 18 november heroveren de Duitsers hun positie bij de stallen. Tijdens de wintermaanden veranderde er weinig. Intussen waren bijna alle bomen vernietigd, de wirwar van takken, stronken en modderige kuilen maakte het terrein nagenoeg ontoegankelijk.

Weinig gekend is dat er ook op Herenthage een **verbroeding** plaatsvond tussen de vijandelijke troepen. Het werd geen 'Kerstbestand' zoals in Ploegsteert, maar een 'Nieuwjaarsbestand'. Op 1 januari 1915 verlieten Duitsers en Fransen hun loopgraven en verbroederden in het niemandsland bij de kasteelruïne. De Duitsers kwamen van de Elzas, een gebied dat na de Duits-Franse oorlog in 1870 door Frankrijk was afgestaan aan Duitsland. Vele Duitsers spraken vloeiend Frans, enkelen liepen zelfs over naar het Franse front.

Op 19 februari 1915 lieten de Duitsers een van de eerste mijnen in de Ieperboog ontploffen onder de Franse eerste linies bij het kasteel. Ze veroverden de Franse linies maar de volgende dagen sloegen de Fransen genadeloos terug en doodden meer dan 200 Duitsers.

De totale vernietiging van het bos in het kasteelpark Hooge ('Chateau Wood') in 1917. Een Britse soldaat helpt zijn makker, foto van Frank Hurley. (AIFFM)

Na de gasaanval van 22 april 1915 en de Tweede Slag bij Ieper begin mei 1915, besloot de geallieerde legerleiding om het volledige frontgebied rond Ieper in te krimpen. De Ieperboog werd kleiner maar beter te verdedigen. De geallieerden lieten Herenthage aan de Duitsers en namen stellingen in nabij het kasteel Hooge en langs het Hogeboos (Sanctuary Wood). Pas aan het begin van de Derde Slag, vanaf 20 september 1917, heroverden de Britten het compleet verhakkelde kasteeldomein na aanhoudend artillerievuur. Maar tijdens het Lenteoffensief van april 1918 werd Herenthage opnieuw Duits gebied. Vanaf 28 september 1918 verdreven de geallieerden de uitgeputte Duitsers definitief uit het onherkenbaar geworden kasteeldomein.

De Ieperse Commissie voor Openbare Onderstand (COO) had er geen enkel belang bij om het kasteel en het parkdomein na de oorlog te herstellen. Enkel de kasteelhoeve werd, op dezelfde plaats, heropgebouwd. Het was een logische keuze om het kasteeldomein als bosgebied (32 ha) aan te planten. In analogie met de andere bossen van de COO werden er brede bosdreven met beuken voorzien.

Na de passage door het bos blijf je knooppunt 40 volgen. Je komt voorbij enkele woningen die ooit kleine boerderijtjes waren. Vervolgens volg je opnieuw knooppunt 74.